

2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS
PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMO

04.1.1-LVPA-V-108 PRIEMONĖS „DIDELIO EFEKTYVUMO KOGENERACIJOS SKATINIMAS
VILNIAUS MIESTE“ PAGRINDIMAS

Nr.	Klausimas	Ministerijos pateikta informacija
I. Priemonės aprašymas		
1.	Priemonės atitiktis 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos (toliau – veiksmų programa) nuostatomis	<p>Priemonė prisideda prie 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 4.1. investicinio prioriteto „Atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir skirstymo skatinimas“ 4.1.1. konkretaus uždavinio „Padidinti atsinaujinančių išteklių energijos naudojimą“.</p> <p>Priemonė padės pasiekti ir išlaikyti veiksmų programoje numatytą rezultatą iki 2023 m. padidinti atsinaujinančių išteklių energijos (toliau – AEI) dalį bendrame galutiniame energijos suvartojime mažiausiai iki 23 proc. (2014 m. jis sudarė 23,86 proc.).</p> <p>Priemonė bus įgyvendinama Vilniaus mieste įrengiant atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių kogeneracijos įrenginį. Įrenginyje pagaminta šiluma bus tiekama į Vilniaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemą. Eksploatuojant kogeneracijos įrenginį, bus sumažintas pirminės energijos suvartojimas (kogeneracija laikoma efektyvia, kai kogeneracijos įrenginyje vykdant bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą sutaupoma bent 10 procentų pirminės energijos, palyginti su atskira palyginamąja šilumos ir elektros energijos gamyba).</p> <p>Vilniuje šilumos poreikiui patenkinti nepakankamai naudojama efektyvi bendra šilumos ir elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių. Siekiant mažiausiomis sąnaudomis užtikrinti patikimą ir kokybišką centralizuotos šilumos tiekimą vartotojams, būtina importuojamas gamtines dujas pakeisti pigesniais atsinaujinančiais energijos ištekliais, kurie šiuo metu Lietuvoje turi didžiausią potencialą. Siekiant didinti šalies energetinę nepriklausomybę, tikslinga didinti Lietuvoje gaminamos elektros, šilumos energijos apimtį, todėl investicijos į biokurą naudojančius energijos gamybos įrenginius yra efektyviausias būdas Lietuvai pasiekti užsibrėžtus tikslus.</p> <p>Priemonės įgyvendinimas padidins šalies energetinę nepriklausomybę, sumažins energetinį skurdą šalyje, pagerins importo–eksporto balansą, prisidės prie darnios centralizuoto šilumos tiekimo sektoriaus vystymo bei šilumos kainų ir socialinės atskirties mažinimo.</p> <p>Priemone skatinama diegti pažangias, išteklius tausojančias ir aplinkos taršą bei poveikį klimato kaitai mažinančias didelio efektyvumo kogeneracijos technologijas.</p>
2.	Priemonės atitiktis strateginio planavimo dokumentų nuostatomis	<p>Priemonė prisidės prie toliau išvardintų Europos Sąjungos ir Lietuvos strateginio planavimo dokumentuose numatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo:</p> <p>1. Priemonė prisidės prie 2020 m. konkurencingos, darnios ir saugios energetikos strategijos (COM(2010)639), Energetikos veiksmų plano iki 2050 m. (COM(2011)0885) ir jų tikslų didinti energinį efektyvumą, sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, padidinti naudojamų AEI dalį;</p>

2. Priemonė taip pat prisidės prie 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos **2009/28/EB** dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičiančios bei vėliau panaikinančios direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL 2009 L 140) įgyvendinimo, kadangi siekiant sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir įvykdyti Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos Kioto protokolą ir kitus Europos bendrijos bei tarptautinius įsipareigojimus mažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų skatinama didinti AEI naudojimą;

3. Priemonė prisidės prie 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos **2012/27/ES** dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies pakeistos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikintos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL 2012 L 315) įgyvendinimo sukuriant didelio efektyvumo kogeneracijos pajėgumus, tiekiančius naudingą šilumą į didžiausią Lietuvos t. y. Vilniaus miesto centralizuoto šilumos tiekimo sistemą. Priemonės įgyvendinimas prisidės prie šių Direktyvos 2012/27/ES tikslų: pirminės energijos sutaupymo, šildymo efektyvumo skatinimo daugiau nei 40 % Lietuvos centralizuoto šilumos tiekimo sistemos bei efektyvaus atliekinės šilumos, susidaranti gaminant elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių, panaudojimo;

4. Priemonė prisidės įgyvendinant 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą **2010/75/ES** dėl pramoninių išmetamųjų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) (OL 2010 L 334/17) įgyvendinimo, instaliuojant naujus didesnės nei 50 MW bendros nominalios šiluminės galios kurą deginančius įrenginius, kurie išmes ženkliai mažiau teršalų nei Direktyvoje nustatytos išmetamųjų teršalų ribinės vertės. Priemonės įgyvendinimas prisidės prie Direktyvos 2010/75/ES tikslų: kiek įmanoma mažinti pramoninės veiklos sukiamą taršą, suteikti galimybę verslo subjektams išbandyti pažangius geriausiai prieinamus gamybos būdus, užtikrinančius aukštesnę aplinkos apsaugos lygį.

Priemonė tiesiogiai padės įgyvendinti:

1. **Lietuvos pažangos strategijos „Lietuva 2030“**, patvirtintos 2012 m. gegužės 15 d. Seimo nutarimu Nr. XI-2015, nurodytus tikslus – pasiekti energetinę nepriklausomybę ir nuosekliai plėtoti aplinką tausojančių išteklių panaudojimą (6.3, 6.9.2 p.);

2. **2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programos**, patvirtintos 2012 m. lapkričio 28 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 1482, 3 prioriteto „Ekonominiam augimui palanki aplinka“ 3.2 tikslo „Sukurti tvarią ir efektyvią ekonominę infrastruktūrą“ 3.2.3 uždavinio „Plėtoti energetikos infrastruktūrą“ 3.2.3.2 kryptį „Užtikrinti pakankamus ir konkurencingus vietinius elektros energijos gamybos pajėgumus“ ir 3.3 tikslo „Skatinti darnų išteklių naudojimą, užtikrinti ekosistemų stabilumą“ 3.3.2 uždavinio „Užtikrinti darnų energijos išteklių naudojimą“ 3.3.2.1 kryptį „Skatinti AEI gamybą ir naudojimą“, 3.3.2.3 kryptį „Kurti ir diegti modernias energiją ir kitus gamtos išteklius tausojančias technologijas ir procesų valdymo sistemas“, 3.3.2.4 kryptį „Didinti energijos išteklių naudojimo efektyvumą energijos gamybos ir naudojimo srityse“;

3. **Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos**, patvirtintos 2012 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XI-2133, (toliau – NENS) numatytus uždavinius ir esminius sprendimus elektros, šilumos, AEI, energetinio efektyvumo didinimo bei aplinkos apsaugos, dujų, naftos, išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių

dujų mažinimo srityse (5–8, 10–13, 60, 61, 69, 72.1, 94 p.). **Elektros energetikos** sektoriuje – priemonė prisidės prie pakankamų konkurencingų vietinių elektros gamybos pajėgumų užtikrinimo, didinant elektros energijos gamybos iš AEI mastą. **Šilumos sektoriuje** – keičiant šilumos gamybai naudojamas gamtines dujas biomase, didinamas šilumos gamybos efektyvumas. Priemonė įgyvendins NENS uždavinį didinti energijos vartojimo efektyvumą, skatinant biomasės naudojimą šilumos gamybai. Priemonė didins **AEI** naudojimą elektrai ir šilumai gaminti. **Gamtinių dujų sektoriuje** priemonė prisidės prie tikslo sumažinti gamtinių dujų suvartojimą ir naftos produktus keisti AEI. **Energetinio efektyvumo** didinimo srityje bus siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą. Priemonės įgyvendinimas prisidės prie **teigiamo poveikio aplinkai** – sumažins į atmosferą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas. Priemonė prisidės prie NENS tikslo 2020 metais Lietuvos energetikos sektoriui tapti nepriklausomu nuo energijos tiekimo iš vienintelio šaltinio;

4. **Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos**, patvirtintos 2003 m. rugsėjo 11 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1160, ilgalaikį energetikos uždavinį modernizuoti esamas ir pagal naudingosios šilumos energijos poreikį pastatyti naujas didelio efektyvumo kogeneracines elektrines (150.1 p.);

5. **Nacionalinio saugumo strategijos**, patvirtintos 2002 m. gegužės 28 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. IX-907, 16.6.2-16.6.3 p. numatytus vidaus saugumo užtikrinimo politikos prioritetus ir uždavinius užtikrinti energetinį saugumą modernizuojant energetinę infrastruktūrą, įgyvendinant energijos išteklių taupymo priemones, skatinant vietinių ir AEI naudojimą;

6. **Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos**, patvirtintos 2012 m. lapkričio 6 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XI-2375, 118 p. numatytą viziją 2050 m. Lietuvoje užtikrinti šalies ūkio (ekonomikos) sektorių prisitaikymą prie klimato kaitos keliamų aplinkos pokyčių ir klimato kaitos švelninimo (išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimas), mažo anglies dioksido kiekio konkurencingos ekonomikos išplėtojimą, įdiegti eko-inovatyvias technologijas, pasiekti energijos gamybos ir vartojimo efektyvumo padidėjimą ir AEI panaudojimą visuose šalies ūkio sektoriuose (taip pat ir energetikoje). Strategijoje įvardyta iniciatyva iki 2020 m., kuri tiesiogiai prisideda prie klimato kaitos švelninimo mažinant išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį - elektros gamyba iš atsinaujinančių energijos išteklių (ne mažiau kaip 20 proc.). Pagrindinis dėmesys skiriamas biomasės naudojimui kogeneracinėse elektrinėse ir vėjo energetikai;

7. **Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos**, patvirtintos 2015 m. kovo 18 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 284, (toliau – Nacionalinė šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programa), strateginį Lietuvos tikslą šilumos ūkio sektoriuje – padidinti šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą, kartu, kur ekonomiškai pagrįsta, pakeisti šilumos gamybai naudojamas importuojamas gamtines dujas tvariais vietiniais ir atsinaujinančiais energijos ištekliais įgyvendinimo. Priemonė prisidės įgyvendinant Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos 1 tikslą – mažinti šilumos energijos kainas ir aplinkos taršą, šilumos energijai gaminti naudojamo kuro balanse teikiant pirmenybę atsinaujinantiems ir

		<p>(ar) vietiniams energijos ištekliams. Priemonė užtikrins, kad Vilniaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje papildomai būtų įrengta atsinaujinančius energijos išteklius (biokurą) naudojantis didelio efektyvumo kogeneracijos įrenginys;</p> <p>8. Nacionalinės atsinaujinančių energijos išteklių plėtros strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 789, strateginį tikslą – didinant atsinaujinančių energijos išteklių dalį šalies energijos balanse, elektros ir šilumos energetikos bei transporto sektoriuose kuo geriau patenkinti energijos poreikį vidaus ištekliais, atsisakyti importuojamo taršaus iškastinio kuro, taip padidinti energijos tiekimo saugumą, energetinę nepriklausomybę ir prisidėti prie tarptautinių pastangų mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas.</p> <p>9. Priemonė tiesiogiai įgyvendinamas 2014 m. gegužės 28 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 486, kuriuo Vilniaus miesto centralizuoto šilumos tiekimo ūkio modernizavimo įrengiant vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias kogeneracines elektrines projektas pripažintas valstybei svarbiu ekonominiu projektu.</p>
3.	Išankstinių (<i>ex ante</i>) sąlygų įvykdymas (jei taikoma)	<p>Veiksmų programos išankstinio vertinimo ataskaitoje nurodyta išankstinė sąlyga (8) „4.3. Imtasi veiksmų siekiant skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą ir paskirstymą.“ yra įvykdyta. Informacija apie įvykdymą pateikiama veiksmų programos 1 priede (http://esinvesticijos.lt/uploads/documents/docs/161_58547612f9ca20f3dc00320c401c228d.doc).</p>
4.	Priemonės tikslingumas, tinkamumas ir tęstinumas, atsižvelgiant į vertinimų išvadas	<p>Priemonę įgyvendinti tikslinga, kadangi energetikos srities prioritetų ir uždavinių tinkamumas buvo įvertintas Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2011 m. gruodžio 23 d. „Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos kompetencijai priskirtų bendrai finansuojamų iš ES struktūrinių fondų lėšų ekonomikos sektorių būklės pokyčių vertinimo“ galutinėje ataskaitoje, kurioje teigiama, kad „Ūkio ministerijos kompetencijai priskirtos ir Europos Sąjungos struktūrinės paramos lėšomis bendrai finansuojamos priemonės energetikos sektoriuje, numatytos atitinkamų veiksmų programose, iš esmės išlieka aktualios. Įgyvendinamų priemonių tinkamumas nekelia abejonių, nes atitinka Lietuvos ir Europos Sąjungos energetikos strateginiuose dokumentuose ir direktyvose suformuluotus prioritetus ir tikslus. Dauguma vykdomų priemonių energetikos sektoriuje pasiteisina, ypač ilguoju laikotarpiu, ir Lietuvos socialinės–ekonominės situacijos kontekste.“</p> <p>(http://www.ukmin.lt/uploads/documents/imported/lt/veikla/veiklos_sritys/es_strukturiniai_fondai/2007-2013/Vertinimas/Sektoriu_Galutine%20vertinimo%20ataskaita.pdf)</p> <p>Priemonė tiesiogiai prisidės prie Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programos 1 tikslo „Mažinti šilumos energijos kainas ir aplinkos taršą, šilumos energijai gaminti naudojamo kuro balanse teikiant pirmenybę atsinaujinantiesiems ir (ar) vietiniams energijos ištekliams“ 1.1 uždavinio „Siekiant didinti vietinės konkurencingos elektros energijos gamybos apimtį, skatinti didelio naudingumo kogeneraciją“ 1.1.1. priemonės „Rekonstruojant esamus kogeneracinius pajėgumus ar statant naujus, užtikrinti, kad Vilniaus centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje papildomai būtų įrengta iki 145 MW elektrinės galios / iki 240 MW šiluminės galios atsinaujinančius ir (ar) vietinius energijos išteklius (komunalines atliekas) naudojančių įrenginių“ (2 priedo 1.1.1 papunktis). Neįgyvendinant</p>

		priemonės didžiąja dalimi nebus pasiekti Nacionalinės šilumos ūkio plėtros programos tikslai ir uždaviniai.
5.	Priemonės suderinamumas su kitomis priemonėmis	<p>Priemonės veiklos susijusios su Aplinkos ministerijos administruojamu veiksmų programos 5 prioriteto didelės apimties projektu „Komunalinių atliekų naudojimo energijai gauti pajėgumų sukūrimas Vilniaus mieste“.</p> <p>Siekiant įgyvendinti 04.1.1-LVPA-V-108 priemonės ir 05.2.1-APVA-V-022 priemonės „Komunalinių atliekų deginimo pajėgumų plėtra“ projektus (biokuro ir atliekų jėgainių projektus) atliktas vienas rangos darbų viešasis pirkimas, kuris išskaidytas į dalis: LOT 1 - atliekų jėgainė LOT 2 – biokuro jėgainė. Atkreiptinas dėmesys, kad LOT 1 pirkimo sąlygose buvo numatyta dalis įrenginių susijusių su biokuro jėgaine. Tačiau projektų finansavimo sąlygų aprašuose bus numatyta, kad jeigu bus įgyvendinamos abiejų priemonių (pagal priemones finansuojamų projektų) veiklos ir įgyjamas rezultatas (infrastruktūra, teisės ar kt.), priklausantis abiejų priemonių (projektų) veikloms, tinkamų pagal priemonę (projektą) finansuoti išlaidų dalis nustatoma proporcingai (pro rata).</p>
6.	Nagrinėtų priemonės veiklų įgyvendinimo alternatyvų aprašymas ir siūlomos alternatyvos pasirinkimo pagrindimas (jei taikoma)	Priemonės veiklos alternatyvos nenagrinėjamos, nes numatomos įgyvendinti veiklos atitinka veiksmų programos 4.1.1. investicinio prioriteto įgyvendinimo veiklų aprašymus.
7.	Galimų pareiškėjų, galutinių naudos gavėjų ir partnerių pasirinkimo pagrindimas	<p>2014 m. gegužės 28 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 486 „Dėl Vilniaus ir Kauno miestų centralizuoto šilumos tiekimo ūkio modernizavimo įrengiant vietinius ir atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias kogeneracines elektrines projektų pripažinimo valstybei svarbiais ekonominiais projektais“ (toliau – Nutarimas) pritarta, kad Vilniaus miesto centralizuoto šilumos tiekimo ūkio modernizavimo, įrengiant atsinaujinančius energijos išteklius naudojančios kogeneracinės elektrinės, projektą įgyvendintų „Lietuvos energija“, UAB. Nutarimu nustatyta, kad projektą „Lietuvos energija“, UAB įgyvendintų įsteigdama projekto įgyvendinimo bendrovę, išlaikant valstybės valdomos bendrovės kontrolę. Įgyvendindama Nutarimo nuostatas, valstybės valdoma energetikos įmonių grupė „Lietuvos energija“, UAB, 2015 m. vasario 26 d. įsteigė bendrovę projektui Vilniuje vykdyti, todėl galimas pareiškėjas pagal šią priemonę yra UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė (Vilniuje projektą vykdydysianti bendrovė).</p> <p>Siekiant sėkmingai įgyvendinti projektą, dalinis projekto finansavimas planuojamas „Lietuvos energija“, UAB lėšomis. Tuo atveju, jei UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė įgyvendins projektą pasitelkiant „Lietuvos energija“, UAB kaip projekto partnerį, turės būti pasirašyta jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis. Siekiant užtikrinti skolintų lėšų pritraukimą iš finansinių institucijų bei nuosavų lėšų indėlį PIP numatytas priemonės įgyvendinimo galimas partneris – „Lietuvos energija“, UAB.</p>
8.	Supaprastintas išlaidų apmokėjimas	Netaikoma.
9.	Galimybė taikyti viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdą (jei taikoma)	Nutarimo 4.2 papunktyje numatyta, kad paskirtasis vykdytojas elektrinės projektą įgyvendina pritraukdamas savivaldybės ir (arba) jos valdomų įmonių ir (arba) privačių partnerių (toliau – partneriai) investicijas steigiant projekto vykdyto bendrovę, kuriai kaip partnerių įnašai gali būti

		perduodama centralizuoto šilumos tiekimo infrastruktūra, technologijos ar kitas turtas, išlaikant valstybės valdomų bendrovių kontrolę. Įgyvendinama Nutarimo 4.2 p. „Lietuvos energija“, UAB įvykdė partnerių atrankos procedūras. Vilniaus mieste elektrinės projektui įgyvendinti privatus partneris nebuvo atrinktas.
10.	Galimybė taikyti visuotinę dotaciją (jei taikoma)	Netaikoma, nes pagal priemonę nebus įgyvendinamos vienaarūšės veiklos, taip pat neplanuojama projekto išlaidas apmokėti taikant supaprastintą išlaidų apmokėjimą.
11.	Jungtinės priemonės tikslingumo pagrindimas (jei taikoma)	<p>Priemonės įgyvendinimas susijęs su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos planuojama 05.2.1-APVA-V-022 priemone „Komunalinių atliekų deginimo pajėgumų plėtra“.</p> <p>Nors ši priemonė skirta skatinti išskirtinai AEI panaudojimą energijos gamybai ir energiniam efektyvumui, tačiau atsižvelgiant į tai, kad biokuro jėgainės ir atliekų deginimo jėgainės statyba planuojama tame pačiame sklype, Vilniaus miesto savivaldybėje, abiem projektams atliktas vienas poveikio aplinkai vertinimas, įvykdytas vienas viešasis pirkimas (dvi dalys, žr. 5 punktą), tačiau projektai vystomi kaip du techniškai, finansiškai ir administravimo aspektais nepriklausomi projektai, siekiantys skirtingų tikslų skirtinguose ūkio sektoriuose, todėl nėra tikslinga vykdyti jungtinę priemonę.</p>
12.	Galimų rizikų vertinimas	<p>Šios priemonės įgyvendinimo rizikos yra susijusios su politiniais aspektais – pasikeitus strateginių dokumentų tikslams, gali būti atsisakyta kai kurių priemonių įgyvendinimo. Kadangi Lietuvos strateginiai dokumentai suderinti su Europos Sąjungos strateginiais dokumentais, esminio pasikeitimo ar visiško kai kurių priemonių įgyvendinimo rizika maža. Numatyti priemonės jų valdymui nėra galimybių.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad pagrindinių rangos darbų pirkimai jau yra vykdomi, viešųjų pirkimų užtrukimo rizika nėra vertinama.</p> <p>Priemonės veiklos įgyvendinimą gali veikti sezoniškumas (t. y. netinkamos gamtinės sąlygos rangos darbams). Rizika vertinama kaip maža. Atsižvelgiant į šios priemonės veiklas arba paraiškų teikimo data bus numatoma šaltąjį metų sezoną, kad visos finansavimo suteikimo procedūros pasibaigtų iki šiltojo metų sezono pradžios, ir kad darbai galėtų vykti šiltuoju metų sezonu, arba bus prašoma įgyvendinamos priemonės veiklos įgyvendinimą (darbų grafike) suplanuoti taip, kad mažiausią įtaką turėtų sezoniškumas.</p> <p>Priemonės įgyvendinimą gali veikti atsinaujinančių energijos išteklių potencialo tvarumas ir kainos kitimas. Ši rizika vertinama kaip maža, kadangi energetikos sektorius yra reguliuojamas, iki projekto įgyvendinimo pabaigos bus priimti teisės aktai, minimizuojantys tikėtiną rizikų poveikį.</p> <p>Kaip didelė rizika vertinama projekto atitiktis valstybės pagalbos taisyklėms. Šiai rizikai suvaldyti Lietuvos Respublikos energetikos ministerija kreipėsi į Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybą (toliau – Konkurencijos taryba), kuri 2015 m. balandžio 14 d. Europos Komisijai užregistravo ir pateikė išankstinį valstybės pagalbos pranešimą. 2016 m. liepos 22 d. Konkurencijos tarybą Europos Komisijai pateikė Aplinkos ministerijos kartu su Energetikos ministerija parengtą pranešimą apie priemonę „Individuali valstybės pagalba didelio efektyvumo kogeneracinei šilumos ir elektros jėgainei Vilniaus mieste (UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė). Vyksta dokumentų derinimas.</p>

		<p>Egzistuoja dvigubo finansavimo rizika dėl Vilniaus kogeneracinės jėgainės biokuro ir atliekų deginimo įrenginių statybos rangos sutartimis įgyvendinamų veiklų, bendrai naudojamos infrastruktūros, įgytų teisių ir kt. išlaidų apmokėjimo. Siekiant suvaldyti paminėtą riziką projektų finansavimo sąlygų aprašuose bus numatytas tokių tinkamų finansuoti išlaidų pro rata finansavimo principas.</p>
13.	Horizontaliųjų principų įgyvendinimas	<p>Priemone prisidedama prie darnių principų ištekliams naudoti diegimo, skatinant diegti pažangias, išteklius tausojančias ir aplinkos taršą bei klimato kaitą mažinančias technologijas energetikos sektoriuje. Priemonė įgyvendina Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos, patvirtintos 2003 m. rugsėjo 11 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1160, ilgalaikį uždavinį – modernizuoti esamas, ir pagal naudingosios šilumos energijos poreikį pastatyti naujas didelio efektyvumo kogeneracines elektrines (150.1 p.). Priemonės įgyvendinimo veiklos rezultatai bus išmatuojami atsižvelgiant į priemonei taikomus veiksmų programos stebėsenos rodiklius.</p> <p>Pagal šią priemonę nenumatoma apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį jaunimo, lyčių lygybės ir nediskriminavimo principų įgyvendinimui. Priemonės veiklos nėra susijusios nei su viena tiksline grupe, t.y. jų įgyvendinimas neprisideda prie vienos atskiros grupės gyvenimo kokybės gerinimo, su priemone susijusių veiklos rezultatai visiems prieinami vienodai, netaikant diskriminuojančių kriterijų. Todėl priemonė aktyviai neprisideda prie minėtų šioje pastraipoje nurodytų horizontaliųjų principų įgyvendinimo. Šiuo požiūriu ji yra neutrali.</p>
II. Finansavimo forma		
14.	Priemonės finansavimo formos pasirinkimo pagrindimas	<p>Negražinamoji subsidija pasirinkta dėl jos skatinamojo poveikio ir todėl, kad ji yra numatyta Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos 2 priede. Projekto vykdytojas savo lėšomis nėra pajėgus vykdyti šios priemonės projekto dėl projekto mažo atsiperkamumo.</p> <p>Investicijos kogeneracinei jėgainei yra ženkliai didesnės nei įprastoms katilinėms įrengti (tačiau dėl pirminio kuro sutaupymo ir vienu metu pagaminamos elektros bei šilumos energijos technologija laikoma pranašesne), todėl planuojama negražinamoji subsidija yra subalansuota finansavimo forma, kuri palengvina didelės apimties valstybės ekonomikai svarbaus projekto įgyvendinimą nedidinant energijos kainų vartotojams.</p>
15.	Galimybė taikyti finansines priemones (jei taikoma)	<p>Netaikoma, priemonė yra mažai finansiškai gyvybinga, nes pradinės investicijos yra didelės, o atsipirkimo periodas ilgas, net taikant dalinį priemonės finansavimą per finansines priemones.</p>
16.	Galimybė taikyti gražinamąją subsidiją	<p>Gražinamosios subsidijos taikyti nėra galimybių todėl, kad didelio efektyvumo kogeneracijos įrenginys reikalauja reikšmingų pradinių investicijų, kurių atsipirkimo laikotarpis skaičiuojamas dešimtėmis metų. Vertinant galimybę paskatinti projekto vykdytoją siekti geresnių rezultatų buvo nustatyta, kad projekte numatomos veiklos yra aiškiai apibrėžtos ir baigtinės, t. y. tikslas arba pasiekiamas 100 procentų, arba visai nepasiekiamas, todėl paskatos nėra numatomos.</p> <p>Lyginant prognozuojamą planuojamo finansuoti Vilniaus projekto poveikį su situacija „be projekto“ buvo nustatyta, kad veiklos tikslas nėra tik finansiniai sutaupymai mažinant sąnaudas kurui – veiklos įgyvendinimas padės užtikrinti šilumos ir elektros gamybos ūkių efektyvumo padidinimą, sumažins mieste susidarantių šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį.</p>

		Atsižvelgiant į aukščiau išvardintas priežastis, projekto įgyvendinimui nebus taikoma grąžinamoji subsidija.
III. Atrankos būdas		
17.	Projektų atrankos būdo pagrįstumas	<p>Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. kovo 18 d. nutarimu Nr. 284 patvirtintos Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos 2 priede įtvirtinta, kad rekonstruojant esamus kogeneracinius pajėgumus ar statant naują Vilniuje, projektas bus atrenkamas valstybės projektų planavimo būdu.</p> <p>Valstybės projektų planavimo būdas taikomas atsižvelgiant į tai, kad projekto vykdytojas yra paskirtas vadovaujantis Nutarimu (žr. 7 punktą)</p>
IV. Įgyvendinančioji institucija		
18.	Įgyvendinančiosios institucijos pasirinkimas (jei taikoma)	Viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra pasirinkta dėl turimos patirties įgyvendinti energetikos priemones ir vadovaujantis 2014 m. birželio 4 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 528 patvirtintomis Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėmis ir jų priedu.
V. Reikalavimai, susiję su paramos pagal kitas iš ES finansuojamas programas ir kitą tarptautinę paramą atskyrimu		
19.	Priemonės sankirtų su kitomis veiksmų programos priemonėmis įvertinimas ir nustatymas	<p>Atlikus veiksmų programos priemonių analizę identifikuota, kad galima sankirta su Aplinkos ministerijos planuojama priemone 05.2.1-APVA-V-022 priemone „Komunalinių atliekų deginimo pajėgumų plėtra“.</p> <p>Biokuro jėgainės ir atliekų deginimo jėgainės statyba planuojama tame pačiame žemės sklype, Vilniaus miesto savivaldybėje, abiem projektams atliktas vienas poveikio aplinkai vertinimas, įvykdytas vienas pagrindinių rangos darbų viešasis pirkimas dviem pirkimų dalimis (žr. 5 punktą), todėl šios priemonės įgyvendinimo plano 5 punkte „Reikalavimai, taikomi priemonei atskirti nuo kitų iš ES bei kitos tarptautinės finansinės paramos finansuojamų programų priemonių“ bus įrašoma sąlyga, kad „Pagal priemonę nefinansuojami komunalinių atliekų naudojimo energijai gauti pajėgumų sukūrimo projektai, kurie finansuojami pagal 05.2.1-APVA-V-022 priemonę „Komunalinių atliekų deginimo pajėgumų plėtra“. Tokiu atveju, kai pagal sudarytas viešųjų pirkimų sutartis patiriamos dviejų skirtingų priemonių projektų išlaidos, jos finansuojamos proporcingai (pro rata) taip, kaip numatyta projektų finansavimo sąlygų aprašuose“.</p> <p>Energetikos ministerijos priemonė 04.1.1-LVPA-K-110 „Nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimas“ numato skatinti kogeneraciją Lietuvos miestuose (išskyrus Vilnių ir Kauną). Planuojami projekto pareiškėjai: juridiniai asmenys, valdantys centralizuotus šilumos tinklus nuosavybės teise ar kitais pagrindais <...> arba juridiniai asmenys, turintys leidimą plėsti elektros energijos gamybos pajėgumus ir turintys prisijungimą prie centralizuoto šilumos perdavimo tinklo <...>; projektų atrankos būdas – projektų konkursas. Takoskyra su planuojama priemone numatoma per pareiškėją, teritoriją, finansavimo dydį, projektų atrankos būdą, todėl papildomoms takoskyroms poreikio nėra.</p> <p>Pagal Ūkio ministerijos planuojamą 04.2.1-LVPA-K-836 priemonę „Atsinaujinantys energijos išteklių pramonei LT+“ numatoma finansuoti veikla – AEI naudojančių energijos gamybos pajėgumų įrengimas, naujų efektyvesnio panaudojimo technologijų kūrimas ir diegimas pramonės įmonėse, siekiant naudoti energiją pačių įmonių vidiniams poreikiams tenkinti bei sudarant galimybę perteklinę energiją tiekti kitoms pramonės įmonėms ar perduoti į centralizuotus energetinius tinklus. Galimi</p>

		<p>pareiškėjai: labai mažos, mažos, vidutinės ir didelės pramonės įmonės. Esminė takoskyra tarp planuojamos priemonės ir priemonės „Atsinaujinantys energijos išteklių pramonei LT+“ nustatoma per pareiškėjus, todėl papildomoms takoskyroms poreikio nėra.</p>
20.	<p>Priemonės sankirtų su kitų ES struktūrinių fondų, kitos ES finansinės paramos ar kitos tarptautinės paramos priemonėmis įvertinimas ir nustatymas</p>	<p>Finansavimas pagal šią priemonę bus vykdomas vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos 2013 m. gruodžio 17 d. reglamento (ES) Nr. 1300/2013 dėl Sanglaudos fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1084/2006, nuostatomis. Šios priemonės remiamos veiklos, susijusios su atsinaujinančių išteklių energijos panaudojimo plėtra efektyvios šilumos ir elektros energijos gamybai didelio efektyvumo kogeneracijos elektrinėje Vilniuje. Vertinant galimas priemonės veiklos sankirtas su kitomis ES finansinės paramos ir kitomis tarptautinės paramos priemonėmis, nagrinėti šie fondai / programos:</p> <p>ES solidarumo fondas finansavimą teikia daugiausia įvykus didelei stichinei nelaimei, kai itin nukenčia gyvenimo sąlygos, gamtinė aplinka ar ekonomika viename ar daugiau valstybės narės arba narystės siekiančios šalies regionų, todėl sankirtų su numatoma įgyvendinti priemone nėra.</p> <p>Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programa, finansuojama ES struktūrinių fondų lėšomis, numato kurti ir plėtoti tarpvalstybinį bendradarbiavimą, finansuojant integruotą teritorijų vystymąsi skatinančius tinklus ir veiksmus. Minėtas tikslas gali turėti sąsajų su įgyvendinama priemone, tačiau yra aiški takoskyra – Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programos finansuojamus projektus turi įgyvendinti ne mažiau kaip du ir ne daugiau kaip 8 projekto partneriai iš dviejų dalyvaujančių kaimyninių šalių programos teritorijos (partnerio kilmės vieta nustatoma pagal oficialų partnerio registracijos adresą šalies arba regiono registre). Numatomos įgyvendinti priemonės galimas pareiškėjas – UAB „Vilniaus kogeneracinė jėgainė“ (Vilniuje projektą vykdysianti bendrovė).</p> <p>Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos administruojamą Klimato kaitos specialiąją programą gali būti finansuojamos energetinio efektyvumo didinimo ir atsinaujinančių energijos šaltinių diegimo priemonės fiziniams ir juridiniams asmenims. Pažymėtina, kad ūkinę-komercinę veiklą vykdančioms įmonėms maksimali subsidijos suma yra 200 tūkst. eurų, o nevykdančioms – 1,45 mln. eurų. Planuojamos priemonės „Didelio efektyvumo kogeneracijos skatinimas Vilniaus mieste“ pareiškėjais gali būti Nutarime numatyti pareiškėjai (žr. 7 punktą), projektai planuojami valstybės planavimo būdu bei pasižymi didele apimtimi. Todėl takoskyra nustatoma per finansavimo dydį ir pareiškėjus.</p> <p>LIFE programa. Pastebėtina, kad LIFE programa taip pat turi panašumų su nagrinėjamos priemonės veikla, kadangi pagal 2014–2020 laikotarpio LIFE programą finansavimas skiriamas aplinkos ir išteklių naudojimo efektyvumo, gamtos ir biologinės įvairovės, aplinkos valdymo ir informavimo srityse bei klimato kaitos švelninimo, prisitaikymo prie klimato kaitos ir klimato valdymo ir informavimo srityse. Tačiau LIFE programoje nenumatoma finansuoti didelio efektyvumo kogeneracijos įrenginių (takoskyra per veiklas).</p> <p>INTERREG IVC tarpregioninio bendradarbiavimo programa numato finansuoti energijos efektyvumo ir atsinaujinančių energijos šaltinių priemones. Takoskyra tarp šių priemonių ir priemonės „Didelio efektyvumo kogeneracijos skatinimas Vilniaus mieste“ nustatyta įvertinus veiklos rezultatų lokalų poveikį izoliuotai centrinio šilumos tiekimo</p>

		sistamai Vilniaus miesto savivaldybės administracinėse ribose. Planuojama priemonė neužtikrina poveikio tarpregioniniam bendradarbiavimui.
21.	Priemonės sankirtos su iš valstybės biudžeto programų finansuojamomis veiklomis	Planuojamos priemonės veikla nedubliuoja ir nepapildo iš kitų valstybės biudžeto programų finansuojamų veiklų.
VI. Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodikliai		
22.	Nacionalinių stebėsenos rodiklių nustatymo poreikis	Šiai priemonei nustatomi du nacionaliniai stebėsenos rodikliai: „Naujai įrengtų didelio efektyvumo kogeneracijos įrenginių vardinė (nominali) šiluminė galia“; „Naujai įrengtų didelio efektyvumo kogeneracijos įrenginių elektrinė įrengtoji galia“, nes veiksmų programoje nustatytų stebėsenos rodiklių nepakanka užtikrinti tinkamą ir kokybišką šios priemonės įgyvendinimo stebėseną.
VII. Priemonės finansavimo šaltiniai		
23.	Priemonei skiriamo finansavimo sumos pagrindimas	Šiai priemonei numatoma skirti 96.600.000 eurų 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos Sanglaudos fondo lėšų. Priemonei skiriamo finansavimo galima suma (t. y. galima valstybės investicinė paramos maksimali suma) buvo numatyta Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programos 2 priede. Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programoje finansavimo suma apskaičiuota atsižvelgiant į technologijas, jų galias, technologijų įrengimo vietas, naudojamą kuro rūšį, projekto įgyvendinimo būdus, paramos skyrimo būdus ir rūšis.
24.	Priemonei skiriamų ES struktūrinių fondų lėšų pagrindimas	Priemonei skiriamų ES struktūrinių fondų lėšų santykis su priemonei numatyta bendra tinkamų finansuoti išlaidų verte buvo nustatytas: 1. siekiant užtikrinti Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje, Nacionalinėje pažangos programoje, Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programoje, Nacionalinio saugumo strategijoje, Nacionalinėje klimato kaitos valdymo politikos strategijoje, Nacionalinėje atsinaujinančių energijos išteklių plėtros strategijoje, Nacionalinėje darnaus vystymosi strategijoje ir veiksmų programoje nustatytų tikslų įgyvendinimą; 2. įvertinus veiksmų programos 4.1.1. konkrečiam uždaviniui numatytų lėšų ir planuojamų finansuoti projekto santykį; 3. vadovaujantis reguliuojamos veiklos kainodaros principų taikymu bei balanso tarp šilumos ir elektros tarifo bei naštos šilumos ir elektros vartotojams užtikrinimu. ES struktūrinių fondų lėšų suma neviršija 50 procentų tinkamų finansuoti išlaidų sumos.
25.	Priemonės finansavimo iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto poreikio pagrindimas (jei taikoma)	Netaikoma, nes pagal priemonę įgyvendinama veikla nebus finansuojama iš valstybės biudžeto lėšų.
26.	Priemonės finansavimo iš savivaldybių biudžetų poreikio pagrindimas (jei taikoma)	Netaikoma, nes pagal priemonę įgyvendinama veikla nebus finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų, nes Vilniaus miesto savivaldybė nėra projekto partneriu.

27.	Priemonės finansavimo iš projektų vykdytojų ir (arba) partnerių lėšų, finansuojamų iš valstybės biudžeto arba viešųjų lėšų, poreikio pagrindimas (jei taikoma)	<p>Priemonės veiklos įgyvendinimo tvarka įtvirtinta Nutarime, vadovaujantis kuriuo „Lietuvos energija“, UAB paskirta įgyvendinti elektrinės projekto įsteigiant projekto įgyvendinimo bendrovę, numatyta, kad projektas bus įgyvendinamas pritraukiant savivaldybės ir (arba) jos valdomų įmonių ir (arba) privačių partnerių (toliau – partneriai) investicijas steigiant elektrinės projekto įgyvendinimo bendrovę, kuriai kaip partnerių įnašai gali būti perduodama centralizuoto šilumos tiekimo infrastruktūra, technologijos ar kitas turtas, išlaikant valstybės valdomos bendrovės kontrolę. Įgyvendindama Nutarimo 4.2 p. „Lietuvos energija“, UAB įvykdė partnerių atrankos procedūras. Vilniaus miesto savivaldybės Projektui įgyvendinti privatus partneris nebuvo atrinktas.</p> <p>Pareiškėjai prie projekto vykdymo gali prisidėti ne mažesne nei 50 proc. savo (ir) arba skolintomis lėšomis. Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne nei reikalaujama lėšų suma.</p> <p>Finansų ministerijos užsakytame Viešosios infrastruktūros finansinių instrumentų ex-ante vertinimo I dalies projekte, išsamiai aprašytos palankios komercinių bankų ir tarptautinių finansinių institucijų energijos sektoriaus finansavimo galimybės.</p>
Papildoma informacija		
28.	Priemonės suderinimas su kitomis institucijomis	<p>Informacija apie priemonės įgyvendinimo plano keitimą be pastabų suderinta su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lietuvos Respublikos ūkio ministerija 2016-04-21 raštu Nr. (19.4-52)-3-1808; - Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija 2016-04-14 raštu Nr. 2-1323; - Lietuvos Respublikos kultūros ministerija 2016-04-29 raštu Nr. S2-1112; - Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija 2016-04-18 raštu Nr. 1D-2388 (22); - Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija 2016-04-25 raštu Nr. (1.1.5-20)10-3752; - Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija 2016-04-15 raštu Nr. (21.5.28-82)SD-2404; - Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija 2016-04-15 raštu Nr. 2D-1641(12.51). <p>Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2016-04-29 raštu Nr. (15-2)-D8-3280, VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūra 2016-04-25 raštu Nr. R4-2180 (15.1.7), Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir transporto departamento Šilumos ir Vandens ūkio skyrius 2016-04-25 raštu Nr. A5131031/16(3.3.10.1-EM4), 2016-08-05 UAB Vilniaus kogeneracinė jėgainė raštu Nr. VKJ_SD_2016-71 pateikė pastabų (žr. derinimo pažymą).</p>
29.	Kita	Netaikoma.